

Овај летак је један у серији летака који су написале медицинске сестре, лекари и стручњаци са искуством у нези старијих лица. Серија има за циљ да вам олакша прелазак у старачки дом. Потражите друге летке ако имате питања о специфичним аспектима неге. Можете их преузети са веб-сајта:

www.10questions.org.au

Можда ће вам ови леци бити од користи када:

- тражите висококвалитетни старачки дом
- преиспитујете квалитет старачког дома у коме се тренутно налазите
- одлучујете између два старачка дома који вам делују слично.

Важно је да има довољно виших медицинских сестара међу запосленима да се задовоље свачије потребе. Треба да питате како ће се задовољити ваше индивидуалне потребе за негом.

Многи запослени носе сличне униформе. Само зато што неко изгледа као медицинска сестра не значи да јесте. Ево које су разлике:

Виша медицинска сестра (Registered Nurse - RN) је стекла звање дипломиране медицинске сестре по завршетку најмање три године универзитетских студија. Она може да се бави сестринским пословима, даје лекове против болова и помогне да се спречи непотребна хоспитализација.

Нижа медицинска сестра (Enrolled Nurse - EN) ради по налогу више медицинске сестре. Обе су регистроване код одговарајућег регулаторног тела. Регистрацијом се осигурава одржавање професионалних стандарда и заштита јавности.

Медицинске сестре асистенти (Assistants in Nursing - AIN) / радници који пружају негу / радници служби које пружају негу (Care Service Employees - CSE) раде под надзором медицинских сестара и пружају већину неге у старачким домовима и другим установама за боравак и негу, као и у заједници. Ти радници имају различите нивое квалификација.



ИМАТЕ ПРАВО ДА ПИТАТЕ

Ако вам је потребан заступник или савет стручњака у вези са било којим питањем које није обухваћено овим летком:

My Aged Care
☎ 1800 200 422
myagedcare.gov.au

Служба за права
старијих / Мрежа
ORAN
☎ 1800 700 600

Службеник Centrelink-а
за финансијске
информације
☎ 132 300

Аустралијска комисија
за конкуренцију и
потрошаче
☎ 1300 302 502



Ако желите да вам се објасни како функционишу накнаде у старачком дому, преузмите летак Уговори и накнаде са www.10questions.org.au

Овај летак су саставили и подржали:



За комплетан списак организација које подржавају летак посетите www.10questions.org.au

Ако сте забринути у вези са неким старачким домом, контактирајте:

☎ 1800 951 822



Australian Government
Aged Care Quality and Safety Commission

www.agedcarequality.gov.au



10 Питања која треба да поставите

О ДОДАТНИМ НАКНАДАМА ЗА УСЛУГЕ У СТАРАЧКИМ ДОМОВИМА (EXTRA CHARGES - SERBIAN)



www.10questions.org.au

Цене и накнаде у старачком дому су збуњујуће. За информације о стандардним накнадама погледајте наш летак Уговори и накнаде из серије летак "10 питања". Овај летак покрива оне додатне услуге које се нуде у старачким домовима под називом нпр. пакет "Comfort Club" или пакет "Premium Club". Врло ограничен број старачких домова има тзв. статус дома са екстра услугама (Extra Service Status) који нуди свеобухватан врхунски смештај и луксузне услуге, како је дефинисано Законом о нези старијих лица (Aged Care Act). Те услуге нису тема овог летка.

1 Шта су додатне услуге?

Додатне услуге су пакети допунских услуга уз стандардне услуге које се нуде. Те услуге могу бити сасвим различите, нешто попут квалитетнијих производа за туширање, додатног избора obroка или пакета за забаву. Ове додатне услуге нису регулисане, па проверите да ли то што се нуди задовољава ваше потребе.

2 Да ли морам да платим за додатне услуге чак и ако ми нису потребне?

Не морате, избор је потпуно на вама. Међутим, имајте на уму да неки домови обрачунавају обавезне додатне накнаде за услуге као услов за улазак у дом, тако да увек треба да питате пре него што потпишете било какав уговор.

3 Како се плаћају додатне услуге?

Услуге можете да платите редовним уплатама (тзв. 'pay as you go'), како је наведено у вашем уговору, или тако што ће се та накнада акумулирати под кауцијом за смештај који се враћа (Refundable Accommodation Payment - RAD). RAD вам се враћа на крају вашег боравка у дому умањен за износ свих накнада за додатне услуге и камате на те накнаде. Имајте на уму да ће се примењивати релативно висока каматна стопа како на

акумулиране накнаде, тако и на акумулирану камату на те накнаде. Оно што може изгледати као мала накнада за редовне додатне услуге може брзо да прерасте у позамашан износ.

4 Како ћу знати на шта имам право?

Пре него што се уселите, требало би да се са домом договорите које додатне услуге желите и које сте спремни да платите. Треба да вам дају информације о трошковима. Уверите се да је све ово записано у вашем уговору како бисте ви и ваша породица тачно знали које додатке треба да добијете.

5 Више не могу да уживам у чаши вина, али је то и даље део мојих додатних услуга - могу ли то да укинем?

Не би требало да се од вас тражи да платите услуге или додатке које не можете да искористите. Затражите да се са пружаоцем услуга поново договорите о условима вашег уговора. Ако имате било каквих проблема, на полеђини овог летка имате списак агенција које вам могу помоћи.

6 Да ли треба да се осећам кривим/ом ако не прихватим додатне услуге?

Имате право на висок стандард неге, хране и смештаја без обзира на то да ли плаћате додатни износ или не. Само зато што неки људи плаћају додатни износ не значи да нега и исхрана за све остале треба да буде лошија. Постоји Повеља о правима старијих лица на негу* што значи да свако треба да прима висококвалитетну, безбедну негу без обзира на то да ли плаћа додатне артикле или услуге или не.

7 Волим сваки дан да имам топли доручак, али то је део додатних услуга. Ако не могу да приуштим додатне услуге, а желим топли доручак, могу ли га добити?

Имате право на негу која је прилагођена вама, што значи да нега коју добијате треба да буде заснована на вашим потребама и жељама.

Можете затражити да вам основна цена смештаја укључује топли доручак сваки дан. Ваш пружалац услуга мора да удовољи разумним захтевима за исхрану која задовољава ваше физичке и културне потребе. Не заборавите да пре усељења проверите да је све о чему сте се појединачно договорили унето у ваш уговор.

8 Како ћу осигурати да добијам услуге које плаћам?

Држава не регулише додатне услуге, али је пружалац услуга и даље законски обавезан да поштује ваш уговор. Ако мањак особља значи да не добијате услугу коју очекујете, или понестану залихе, можда ћете имати право на надокнаду према закону о потрошачима за услуге/производе које сте платили, а нисте добили. Искористите бројеве на полеђини овог летка да тражите помоћ или уложите жалбу.

9 Једнодневни излети су део додатних услуга - зар не би требало да имам право на њих?

Пружалац услуга вам мора помоћи да одржавате везе са својом заједницом и да вам обезбеди друштвену негу. Међутим, може се тражити од вас да платите све што превазилази тако нешто, као на пример одлазак у позориште. Пре учествовања, будите сигурни да су вас консултовали и да сте прихватили трошак.

10 Да ли морам да купујем артикле од продаваца који посећују старачки дом?

Не би требало да се осећате обавезним да купите било шта, ни да осећате да сте под притиском да то учините. Ако вам је потребна подршка при доношењу одлука, увек треба да се консултује ваш представник/сродник пре него што се донесе одлука о куповини. Особље које је запослено да брине о вама не може доносити ове одлуке у ваше име.

* <https://agedcare.health.gov.au/quality/single-charter-of-aged-care-rights>